

ШУМЕНСКА ПОЩА

Вестникъ за културенъ и стопански напредък на гр. Шуменъ и околността му

Редакторъ-стопанинъ: Д. РАДЕВЪ

Урежда комитетъ

Излиза всѣки присъственъ сръда и сѣбота
ГОДИШЕНЪ АБОНАМЕНТЪ 80 ЛВ. 6 МЕСЕЦА 50 ЛВ. 3 МЕСЕЦА 30 ЛВ.

ОБЯВИ: Търговски — 2 лв. кв. см.

официални — 2 лв. кв. см.

Ред. и админ.—пл. „Ц. Борисъ“. Тел. 140.

232

брой

На работа за Българщината.

„О. неразумний народе,
поради що се срамуваш, да
се наричашъ Българинъ“

Отецъ Паисий

Отъ 15 до 22 т. м. Шуменския клонъ отъ Българския Младежки Съюзъ „Отецъ Паисий“, провежда своята агитационна седмица.

Върни на своята общественъ дългъ къмъ Българщината, Шуменските паисиевски ратници работеха всредъ Шуменската младежъ, въ изпълнение на своята основна цель:

Съвършенство на народното самосъзнание;

Запазването и закрепването народностните добродетели на Българския народъ;

Защита на народностните човѣшки правдини на Българитѣ, кждето и да се намиратъ тѣ;

Води борба за свободата на поробенитѣ Българи.

И сега, когато провеждаме нашата агитационна седмица, наш дългъ е, да напомнимъ на Шуменското общество и младежъ, за силата на несломимия Български духъ, за екърменъ и отпечатанъ:

Въ здравата държавническа уредба на Крума и Омуртагъ;

Въ дълбоката проникателностъ на Борисъ I;

Въ златниятъ въкъ на Симеона Великий;

И най-после въ цѣлиятъ низъ отъ военни и културни победи на хиляди знатни и незнатни Български синове.

Както преди 177 години Отецъ Паисий хвърли искрата, която се обърна на грамаденъ пожаръ, който разпали и просветли българското национално съзнание и даде днешната свобода.

Така и ние, неговитѣ млади последователи, ще се боримъ въ всички сили за националните идеали на Българщината. За тѣзи национални идеали, които бѣха написани съ кръвъ, ю браннитѣ полета отъ дедитѣ хиляди български синове, жертви предъ националния олтаръ.

За Българщината, за всички българи по свѣта, за единна възродена стопанска и икономическа България, подъ жиптъра на любимиятъ ни царъ Борисъ III, ще работимъ, цѣлиятъ усрѣмъ на младежитѣ си думи, ние Шуменски паисиевски ратници.

„Чрезъ българщината за България!“

Ал. Цвѣтковъ

челникъ на Шуменския клонъ
отъ Б. М. С. О. П.

Йорданъ Милчевъ

г-нъ Стилъянъ Чилингировъ въ споменитѣ си за Шуменъ

(Едно интервю)

По случай предстоящитѣ голѣми тържества на нашия университетъ, г. Чилингировъ изнесе сказка, въ една отъ аудиториитѣ на университета, на тема „Моиѣ спомени отъ студентскитѣ години“. Сказката ми направи голѣмо впечатление и азъ решихъ да помоля г. Ст. Чилингировъ да ми каже нѣкои свои спомени отъ детинството си и първитѣ у-ски години отъ гр. Шуменъ.

Единъ хубавъ слънчевъ день следъ това посещавамъ голѣмия нашъ писателъ въ кабинета му. Той е отрупанъ съ книги и листове. Приема ме любезно и като му съобщихъ цельта на моето посещение той се много зарадва, защото ще може да поговори на съгражданитѣ си чрезъ колонитѣ на нашия вестникъ за стария Шуменъ.

—Г-нъ Чилингировъ—започвамъ азъ — бѣхъ на вашата сказка, Вие разказахте предъ аудиторията отъ хиляди ентузиазирани младежи студенти, вашитѣ студентски години, сега ако обичате да ми кажете нѣщо за споменитѣ си отъ детството, първитѣ ученически години и тогавашнитѣ Ви впечатления отъ Шуменъ?

Г-нъ Чилингировъ запуши цигара. Той изглеждаше много уморенъ, а книгитѣ отъ работния му кабинетъ, хиляди томовете, грижливо подредени по всички рафтове, ми подшепваха „Той не е уморенъ, не зная умора. Синъ на стария Шуменъ е обича труда и работата“. Докато азъ така размишлявахъ г. Чилингировъ ми заговори на тихъ и познатъ гласъ.

Моя мѣлливъ заподскача по те радката а той нареждаше.

—Шуменъ въ моето детство, съвсемъ не бѣше такъвъ какъвто е сега. Това се чувстваша особено много въ махалата въ който израстнахъ азъ — у-ца Славянска съещу едновременнонитѣ кавалерийски казарми и затвора. Мѣстото на алеитѣ въ мое време бѣше застроено съ малки паянгови полусрутени згради: дюкянчета едни отъ които бѣха бозаджийници други каф-нета. По алеитѣ се издигаха една не-голъма джамия, която служеше за вре енъ складъ на дрехи. Предъ нея постоянно пазеше часовей. Близо до основитѣ й, подъ надзора на войници, копсеха затворници дълбоки ями, за да окриятъ нѣкакво скрито имане. Имане не се намири, но основитѣ на джамията се разклатиха и следъ време джамията бѣше съборена. Още по нагоре, кждето сж сега клубовитѣ здания, бѣха дикиджийскитѣ дюкяни.

Предъ тѣхъ сжщо тѣй малкитѣ дюкяни на циганитѣ димирджи, а на мѣстото дето сега е кметството се величаше сжщо една джамия съ високо викало. Съ всички условия да бжде централна тая у-ца, центъръ на града бѣше арастата площада предъ днешното ч-ще „Арх. Михайлъ“.

Преди да бжде застроено, отъ южната страна на града, бѣха препречени сжщо нѣколко жълто боядисани дюкянчета едно отъ които бѣше кафене. Тамъ се събираха предимно младитѣ ули на кафе или табла. Встрани на сжщия редъ бѣше хотелъ „Санъ—Стефано“ долния катъ на което се заемаше отъ деликатесния магазинъ на Каролевски.

Отъ среще въ лѣво бѣше общината, подъ която бѣше гурското кафене, сборище на първенцитѣ на града и аператива на Икономовъ—разбира се тази дума аперативъ тогава не бѣше позната. На тоя площадъ ставаха всички общи уеселения при официални празници, така нареченитѣ тогава по гурски дунанми. Но дунанми си правѣхме и ние децата въ нашата махла, като събирахме боклука изпадалъ отъ разпрегнатитѣ на мегдана селски кола и го палѣхме. Така ние несъзнателно извършвахме санитарната роля, подтикнати отъ порива на чувството на голѣмото празненство.

Нашата у-ца бѣше чаршийна. Найхубавитѣ сгради въ града бѣха общо на два ната, долния катъ служеше за дюкянтъ, а горния — за жилище. Тия кагове бѣха толкова високи, че малко по израстнал я младежъ, можеше съ подскачане да се изравни съ прозореца на втория кагъ. Постройки бѣха обикновено отъ плетъ, плтно измазани отъ вънъ и вътре съ калъ и глина но общия имъ видъ бѣше отвънъ доста приветливъ. Хвърлѣше се въ очи тѣхнитѣ разноцветни окраски, а най-вече синята боя на нашата кжца съ голѣма табела отъ предъ. Тая табела съ образа на баща ми, въ ржцетѣ съ бастунъ сложенъ до краката му, бѣше тогава най-голъмата реклама, която посочваше, че подъ нея се намира работилницата на кундурджията хеджа Добри Ивановъ Чилингировъ, както се пишеше той.

(следва)

Известявамъ на почитаемитѣ си клиенти,

че премѣстихъ книжарницата си и
представителството на радиопаратитѣ

— „ТУЛАНЪ“ —

на главната ул. „СЛАВЯНСКА“ грещу
военното кино.

Магазинътъ ми разполага винаги съ най-доброкачествени стоки, както и голѣмъ изборъ радиоапарати за токъ и съ батерии за селата.

Съ почитание: Дайчо К. Дайчевъ
Шуменъ — телефонъ № 15.

На прохлада при бай Златя

Ето лѣтото настѣпва
И започва жега
Вечъ курорта ще започне
Всѣки да се стѣга
Който нѣма тая възможность
Да не се тревожи
На чистъ въздухъ да прекара
И сиромашъ може
Да отиде въкъошкетѣ
Съ свойтѣ познати
Въвъ бараката прочута
На бае ви Злати.
Всичко финно, прѣсно, вкусно
Тамо се сервира
И се точи шуменската
Отлѣжала бира.
На закускитѣ чудесни
Отличната скара
Казвамъ право не го крия
Би завидѣлъ царя.
А прислугата вежлива
Все момци крилати
Кога смѣтката ви правятъ
Тѣ не пишатъ дати
И за туй пакъ препорѣчвамъ
На близки, познати
Бараката симпатична
На славни бай Злати

С. М.

Магазинъ „Балански“

Електро-материали
Илия Николовъ — Шуменъ
ул. „Славянска“ 701.

П. Г.

Фирмата ни разполага съ разни видове електро-материали и изработва всички видове инсталации — скрита и открита.

МОНТАЖЪ НА: електромотори и динамомотори.

ПОПРАВКА НА: изгорели динамомашини, електромотори и всички видове електро-прибори.

Работа чиста, бърза и гарантирана.

Разполага съ всички видове части за всѣкакъвъ родъ електрически прибори, мотори, моторетки, пишущи машини, радио-апарати, акомолатори и анодни батерии.

Радио-лампи отъ всички серии: филипсъ, валво, американски и др.

Пълнене акомолатори.

Специаленъ апаратъ за изпробване годността на всички видове радио-лампи.

Части за лозо-прѣскачки и поправка на всички видове радио-апарати.

Съ почитъ: ИЛ. НИКОЛОВЪ

„Ищцата на тритъ момичета“ (Любовта на Шуберта).

На 14 т. м. Шуменската мъжка гимназия представи въ салона на чит. „Арх. Михаил“ оперетата „Любовта на Шуберта“ от Д-ръ Барч и музика от Франц Шуберт. Една оперета богато музикална и издържана по съдържание и разработка на сюжета, със свеж хумор и романтична красота. Една оперета не по силите на ученици и ученички, защото изисква завидна музикална култура от изпълнителите. Изнасянето на оперетни роли не е лека работа, защото сж необходими едновременно артистичка игра, утвърдена музикалност и положителна постановка на гласа въ артиста.

Младите артисти дадоха това, което бѣ по силите имъ. Да ги отречемъ напълно не е хубаво, защото сж млади и първа иматъ да развиватъ своите артистични заложби; да ги хвалимъ сжщо не можемъ, защото това значи още отъ сега да имъ приписваме качества, които не притежаватъ въ сжщностъ и съ това да имъ внушаваме преждевременно, че сж артисти съ установено амплуа.

Ил. Антоновъ (Франц Шубертъ) би могълъ да даде едно художествено превъплотяване образа на великия музикантъ Шубертъ—сентименталенъ, скромненъ, сдържанъ и наивенъ младежъ, безумно влюбенъ въ хубавата Ханерлъ, данни за това не му липсватъ,

обаче режисурата не го е насочила правилно пъкъ и самия той би трѣбвало да се заинтересова по-вече и разучи образа и характера на голѣмия композиторъ за да ни ги предаде съ по-голѣма положителност и правдивост. Иначе той притежава плавенъ, спокоенъ и топъл теноръ, който завладява слушателя.

В. Бакаловъ (Баронъ Франц Шубертъ)—личие излиза за първи път на сцената и нѣма още необходимата артистична техника. Гласътъ му не е работенъ и затова въ второ действие изпадна въ безпомощностъ.

Я. Лѣваковъ (Кристиянъ Чолъ) е попадналъ въ ролята си и я изнася доста свободно. Притежава приятенъ мелодиченъ гласъ.

Л. Попова (Ханерлъ) би трѣбвало да работи повече надъ ролята си, да се вживѣе въ нея, за да може да ни даде единъ по соченъ образъ на милата, простодушна и наивна Ханерлъ. Притежава приятенъ гласъ, но още не работенъ.

Милъ образъ създаде Ж. Георгиева (Г-жа Чолъ) която съ голѣма вещина и чистота изнесе партията си въ второ действие, обаче безъ всѣкаква игра и преживявания.

Сл. Панайотовъ (Фогълъ), Н. Преславски (Купелвизеръ), Сп. Харалановъ (Швинтъ), В. Нечевъ (Брундеръ), К. Костовъ (Биндеръ) бѣха извънъ всѣкаква критика, защото съ тяхъ режисьора почти не се е занимавалъ и поради това всѣки играеше ролята си по свое разбиране. Затова и всички бѣха еднообразни, безхарактерни и муди, тогава когато по оперетата всѣки отъ тяхъ е съ определенъ образъ, свой собственъ миръ и характеръ.

Т. Цонева (Хедерлъ), Г. Ангелова (Хайдерлъ) и Н. Стоянова (Лучия Гризи) дадоха това което бѣ по силите и възможностите имъ.

Декоритъ къмъ първо действие отъ Н. Бояджиевъ бѣха много сполучливи. Обаче костюмитъ на всички участва-

Хроника.

60 годишниятъ юбилей на българските пощи, телеграфи и телефони се отпразнува. Тържествено имаше манифестация до паметните плочи полагане вънецъ отъ нач. на Шум. поща г. Ив. Куцаровъ—речи и следъ обѣдъ излѣтъ до „Къшкьоветъ“ на всички служащи при пощата.

1-ва Шуменска „Нанцова“ прогимназия на 18 т. м. вечерта 9 ч. въ сал. на чит. „Арх. Михаил“ ще представи музикалната приказка: „Спящата царкиня“ въ 6 картини. Диригентъ: г. Я. Зехировъ.

Днесъ 8 ч. вечерта въ сал. на чит. „Арх. Михаил“ ще говори челника на срѣдищната управа на съюза „Отецъ Паисий“ г. Н. Дяновъ на тема „Вѣра въ Българщината“

Въ миналия брой сж допустнати груби коректурни грѣшки. нито внимателния читателъ лесно си обяснява. Тѣ се дължатъ на преумора на работниците. Просимъ извинение!

Намѣрени сж нови сандалети по пята за хижата—скалитъ. Предполага се да сж на нѣкого отъ близките села: Кочово, Осмаръ или Тройца. Който ги е загубилъ да се отнесе до редакцията.

Патрониятъ празникъ на пожарната команда ще се чествува утре—на Възнесение Господне. Сутринта ще се състои църковна служба, отдето пожарникаритъ отиватъ на „Къшкьоветъ“. Тамъ ще се произведе демонстрация. Обѣдътъ ще се състои въ салона на бараката.

Д-во „Червенъ кръстъ“ въ града ни, ще открие курсъ за подготовка на самарянки. Курсътъ ще трае четири месеца. Практическите и теоритически занятия ще се водятъ въ Държавната болница. Кандидатките да не сж по-млади отъ 18 и по-възрастни отъ 40 год. да бждатъ здрави тѣлесно, умствено и морално и да иматъ завършено най-малко третокласно образование. Желаетелите да подадатъ заявления до канцеларията на д-во „Червенъ кръстъ“, придружени съ нужните документи до 25 т. г. По-вече сведения се даватъ въ канцеларията всѣки денъ отъ 10—12 часа.

Шуменската инспекция на труда и о. о. съобщава че въ Д. В. брой 98/4 V. 1939 год. е публикуванъ протоколъ № 7 на заседанието на Центр. помирителна комисия при Дирекцията на труда и о. о. отностно трудовите условия и минимални заплати на служителите въ кооперативните предприятия въ цѣлата страна. Съ горното съобщение инспекцията счита, че кооперативните предприятия ще се съобразятъ съ разпореденията.

Шуменски младежи, станете членове на Българския Младежки Съюз „Отецъ Паисий“.

Щи не бѣха подбрани и съобразени съ епохата, въ която се развива действието.

Все пакъ не можемъ да отречемъ положените усилия и старания на г-да режисьорите: М. Каравасилевъ, К. Даковъ и Н. Бояджиевъ, обаче разумно и умѣстно би било при подбирането на пиеци и оперети да се съобразяватъ съ силите и възможностите на повѣрените имъ любители артисти—ученички и ученици.

ТОПАЗЪ.

Кооперативна колония

Една кооперативна конференция

На 14 т. м. по инициативата на Шуменски районенъ съюзъ въ сал. на шуменската популярна банка се състоя конференция на всички видове кооперативни сдружения участващи съ свои представители, за да взематъ решения по едно широко хуманно дѣло, а именно образуване и поставене началото на народна кооперативна болница въ гр. Шуменъ. На тази конференция присъствуваха представителите на: Б. З. К. банка гр. Шуменъ; Шуменска популярна банка, Ново-пазарска попул. банка, Р. К. Синдикатъ гр. Провадия, Р. К. съюзъ гр. Търговище, Шуменска земедел. камара, кредитна коопер. с. Златаръ, кредитна кооперация с. Дивдѣдово. . .

Първия и сегашенъ управител на първата народна кооперативна болница въ гр. Бургасъ, основана презъ 1931 год.—г-нъ Д-ръ Ради Геновъ, говори на тема „Здравния кооператизъмъ въ България“, тема, въ която на широко разгъна проблемата за здравния кооператизъмъ въ България. и неговото практическо приложение, отъ опитността която той добилъ въ продължение на нѣколко години, като управител на тази болница.

Съ своите голѣми разбирания на кооператоръ, съ своята опитност на лѣкаръ съ три специалности и съ своята логична мисль, подкрепена съ данни отъ личи наблюдения и изводи, доказа, че кооперацията се е наложила въ много стопански отрасли и, че и тукъ е доказано вече практически още едно голѣмо завоевание. Нашата държава полага голѣми грижи и усилия за здравето на нашия народъ, но тѣ далечъ не сж достатъчни да го задоволятъ и чезази крещяща нужда, поне въ малка степенъ ще се удовлетвори отъ така организиране на коопер. болници.

Услугата на болницата не е само въ процента на намалението на таксите но да се развие и организира това здравно движение, което да даде своя общественъ отпечатъкъ.

К-ква искренностъ и вѣра въ правотата на тази идея у г-нъ Д-ръ Ради Геновъ! Съ каква увѣреностъ защитаваше завоеваното отъ него въ тая областъ.

И съ право защитава онова скъпоценно благо—здравето, което именно този здравенъ кооператизъмъ ще донесе на нуждающия се кооператоръ, поне въ оня минималенъ размѣръ, който поради редица причини, нашата бѣдна държава не може да му даде.

Въ залата присъствуваха и нѣколко мѣстни лѣкари, нѣкои отъ които решително отръкоха и се обявиха противъ тая благородна инициатива. Обаче г-нъ Д-ръ Ради Геновъ имъ заяви, че докато сжществуватъ всички условия за образуване на кооперативна болница, докато почти всички представители сж единодушни за започване на последната, най-късно до есенята, нѣма какво да слушаме тия хора, които сж далечъ и не познаватъ обсолютно никакъ кооператизма и неговото дѣло. Началото е поставено и ние не ще спремъ доизграждането на това хуманно дѣло,

Отговоръ, който иде да докаже, че онова което е замислено трѣбва да се увѣчае съ успѣхъ.

Основането на такава бол-

Виненъ складъ „Златна звезда“ на

Димитъръ Константиновъ

се премѣсти въ собствения си магазинъ

ул. „СТЕФАНЪ КАРАДЖА“

Предлага на клиентите си:

Вина, ракии, коняци,

мастики, менти, вермути,

вишновка, ромъ

по цени умѣрени!

Дървенъ

строителенъ и БЪЧВАРСКИ материал

добре сортиранъ ПРОДАВА Кредитната

кооперация „ДЕБЕЛЕЦЪ“ въ с. Ришъ

Преславско.

За подробности до самата Кооперация.

Въ техническата работилница

на Владимиръ Добревъ

— ШУМЕНЪ —

ПОПРАВКИ НА ВСѣКАКВИ

МАШИНИ ЧАСТИ

Иванъ Поповъ Мишковъ А. Д. — ШУМЕНЪ

Съгласно търговския законъ и членове 21 отъ устава, управителния съветъ на Иванъ Поповъ Мишковъ А. Д.—Шуменъ кани господа акционери на осмо общо годишно събрание на 24 май 1939 г. 10 часа преди пладне, въ кантората на дружеството при дневенъ редъ:

1. Приемане отчета на управителния съветъ, доклада на провѣрителния съветъ, баланса и сметката за 1938 г. и освобождаване отъ отговорностъ управителния и провѣрителенъ съвети за миналата година.

1. Избиране членове на новъ провѣрителенъ съветъ.

Акциите се депозиратъ въ касата на дружеството до часа на събранието.

БАЛАНСЪ на 31 декемврий 1938 г.

Активъ		Пасивъ	
Каса	51,493	Капиталъ	200,000
Магазини	4,439,283	Фондове	20,000
Влогове въ банки	4,788	Акцепти	45,000
Недвиж. имоти	535,000	Гаранции	1,150,000
Движими имоти	83,863	Дебит-кредит.	1,000,000
Депозанти	60,000	Депозанти	100,000
		Репартиции	100,000
	5,174,427		5,174,427

Отъ Управителния съветъ

ница въ гр. Шуменъ, пъкъ и където и да било, ще повдигне духа на кооператора, защото въ това той ще види че кооперацията, която се интересува и го подпомага въ стопанството му се интересува сжщо и отъ неговото здраве, тъй необходима за правилното развитие на поминъкътъ му

Кооперацията е една жива организация на днешното време и всичко което е въ рамките на нейната възможностъ ще си го поставя и ще го постигне.

Конференцията завърши съ повишенъ духъ и пожелания на есенъ да се поздравятъ съ

народна кооперативна болница въ гр. Шуменъ.

Избра се комитетъ, въ насрочи учредителното ние въ най-скоро време директора на Б. З. К. банката въ гр. Шуменъ, г-нъ Поповъ: секретаръ на Земеделската камара гр. Шуменъ, г-нъ Поповъ: директора на Р. К. кооперативенъ съюзъ гр. Шуменъ Св. Загорски; директоръ на Шуменска популярна банка гр. Шуменъ, г-нъ Хр. Симеоновъ и Ивановъ членъ упр. съвета на Район. кооператив. съюзъ Шуменъ.